

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Զ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ.Վ.Հարությունյան

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 1

«28» օգոստոսի 2023 թ.

**ԷԻԿ/մ-015 ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝	011101.00.7 Կրթական գիտություններ /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր՝	011102.05.7 Կրթության կառավարում /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան՝	Կրթության կառավարման մագիստրոս /բակալավր, մագիստրատուրա/
Ամբիոն՝	Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման /ամբիոնի լրիվ անվանումը/
Ուսուցման ձևը՝	առկա /առկա, հեռակա/
Կուրս/կիսամյակ	առկա 2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
Դասախոս(ներ)՝	Հասմիկ Դավթյան /անուն, ազգանուն/ Էլ. հասցե/ներ hasmikdvt@rambler.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8.	Դասավանդման մեթոդներ
9.	Ուսումնառության մեթոդները
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14.	Գնահատում
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
	14.2. Հարցաշար
	14.3. Գնահատման չափանիշներ
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Մարդկային ռեսուրսների կառավարումը կրթության համակարգում» դասընթացը կարևորվում է կառավարման բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է մագիստրատուրայի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Դասընթացի նպատակն է բացահայտել կրթության ոլորտում մարդկային ռեսուրսների կառավարման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:

- Մագիստրատուրայի կրթական ծրագրի չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Տեսական նյութի համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.1. Դասընթացի խնդիրներն են

- Ծանոթացնել մարդկային ռեսուրսների կառավարման տեսական և մեթոդական հիմքերին,
- ծանոթացնել անձնակազմի պահանջարկի պլանավորման, հավաքագրման, ընտրության և աշխատանքից ազատման մեթոդների, անձնակազմի ուսուցման և զարգացման ձևերի ու ուղիների վերաբերյալ,
- ծանոթացնել մարդկային ռեսուրսների զարգացման, ինտեգրման գործառույթներին,
- ներկայացնել իննովացիոն կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում,
- ծանոթացնել աշխատանքային իրավական գիտելիքների ձևավորմանը,

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Մարդկային ռեսուրսների կառավարումը կրթության համակարգում» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների նախնական գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը «Կառավարում», «Մարդու իրավունքների հիմունքներ» դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

«Մարդկային ռեսուրսների կառավարմը կրթական համակարգում» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա մարդկային ռեսուրսների կառավարման տեսական հիմունքները,
2. իմանա դասընթացի ուսումնասիրման մեթոդական հիմունքները,
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի բնագավառի ուսումնասիրման մեթոդներին,
5. կարողանա գործնականում ըստ պահանջվող չափանիշների կիրառել գիտելիքները
6. կարողանա առարկայի ուսումնասիրման շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Շնորհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)¹

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)²

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Մարդկային ռեսուրսների կառավարումը կրթության ոլորտում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել աշխատանքային մասնագիտական գործունեության ընթացքում, կրթությունը շարունակելու և մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	5 կրեդիտ/150ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	24	
Գործնական աշխատանք	28	
Սեմինար պարապմունք	4	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	94	
Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴ .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

8. Դասավանդման մեթոդներն են⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապլունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մարդկային ռեսուրսերի կառավարման էությունը, զարգացման փուլերը և տեսությունները	2				
2.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման սկզբունքները և մեթոդները	2		2		
3.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում	2		4		
4.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման գործառույթները	6	2	6		
5.	Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում, ատեստացիա և գործունեության գնահատում	4		4		
6.	Կոնֆլիկտների և սթրեսի կառավարում	2		4		
7.	Մարդկային ռեսուրսների մոտիվացիա	2		4		
8.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության գնահատում	2		4		

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

9.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արտասահմանյան փորձ	2	2			
ԸՆԴԱ ՄԵՆԸ		24	4	28		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Артемов О.Ю., Архипова Н.И., Ермакова И.Н., Овчинникова Н.В. Кадровый менеджмент: Практическое руководство для руководителей и специалистов кадровых служб. – М.: ПРИОР,	2008
2.	Цыпкин Ю.А., Люшкинов А.Н. Управление персоналом. – М.:	2004
3.	Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.: Эксмо,	2007
4.	Амстронг М. Стратегическое управление человеческими ресурсами. Пер. с англ. – М. :	2002.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Базаров Т.Ю. Управление персоналом – М.: ЮНИТИ ,	2008
2.	Магура М.И., Курбатова М.Б. Организация обучения персонала компании. - М.: Интел Синтез,	2002
3	ՅՈՒ. Սուվարյան Մենեջմենթ	2000
4.	Генкин Б.М., Кононова Г.А., Кочетков В.И. Основы управления персоналом: Учеб. для вузов. – М.: Высшая школа,	2006
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	https://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-personalom-obrazovatelnoy-organizatsii-kak-pedagogicheskoe-ponyatie	
2.	https://studfile.net/preview/5368896/page:15/	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնասիրողական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Մարդկային ռեսուրսերի կառավարման էությունը, զարգացման փուլերը և տեսությունները	1. Մարդկային ռեսուրսերի կառավարման էությունը, 2. Մարդկային ռեսուրսերի կառավարման էությունը, զարգացման փուլերը և տեսությունները	2	Артемов О.Ю., Архипова Н.И., Ермакова И.Н., Овчинникова Н.В. Кадровый менеджмент: Практическое руководство для руководителей и специалистов кадровых служб. – М.: ПРИОР, 2008.
2.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման սկզբունքները և մեթոդները	1. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման սկզբունքները 2. Մարդկային ռեսուրսների մեթոդները	2	Цыпкин Ю.А., Люкшинов А.Н. Управление персоналом. – М.: Мир, 2004.
3.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում	2	https://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-personalom-obrazovatelnoy-organizatsii-kak-pedagogicheskoe-ponyatie
4.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման գործառույթները	1. Մարդկային ռեսուրսների պլանավորում կազմակերպությունում 2. Մարդկային ռեսուրսների հավաքագրման և ընտրության գործընթացի կազմակերպումը 3. Մարդկային ռեսուրսների մասնագիտական կողմնորշում և հարմարվողականություն	6	Генкин Б.М., Кононова Г.А., Кочетков В.И. Основы управления персоналом: Учеб. для вузов. – М.: Высшая школа, Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.: Эксмо,

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5.	Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում ատեստացիա և գործունեության գնահատում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, 2. Մարդկային ռեսուրսների վերապատրաստում, 3. Մարդկային ռեսուրսների որակավորման բարձրացում 4. Մարդկային ռեսուրսների ատեստացիա, 5. Մարդկային ռեսուրսների գործունեության, գնահատում 	4	Amstrong M. Стратегическое управление человеческими ресурсами. Пер. с англ. – М.: 2002
6.	Կոնֆլիկտների և սթրեսի կառավարում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Կոնֆլիկտների կառավարում 2. Սթրեսի կառավարում 	2	Յու. Սուվարյան Մենջմենթ
7.	Մարդկային ռեսուրսների մոտիվացիա	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մոտիվացիայի էությունը, 2. Մոտիվացիայի ժամանակակից ձևերը 	2	Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.: Эксмо,
8.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության գնահատում	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները	2	Артемов О.Ю., Архипова Н.И., Ермакова И.Н., Овчинникова Н.В. Кадровый менеджмент: Практическое руководство для руководителей и специалистов кадровых служб. – М.: ПРИОР,
9.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արտասահմանյան փորձ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ճապոնական մոդելը 2. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ամերիկյան մոդելը 3. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման եվրոպական մոդելը 	2	https://studfile.net/preview/5368896/page:15/

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտազան	Գրականություն ¹⁰
1.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման սկզբունքները և մեթոդները	1. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման սկզբունքները 2. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման մեթոդները	2		Цыпкин Ю.А., Люкшинов А.Н. Управление персоналом. – М.: Мир, 2004.
2.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում	4		https://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-personalom-obrazovatelnoy-organizatsii-kak-pedagogicheskoe-ponyatie
3.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման գործառույթները	1. Մարդկային ռեսուրսների պլանավորում կազմակերպությունում 2. Մարդկային ռեսուրսների հավաքագրման և	8		Генкин Б.М., Кононова Г.А., Кочетков В.И. Основы управления персоналом: Учеб. для вузов. – М.: Высшая школа, Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.: Эксмо,

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		ընտրության գործընթացի կազմակերպումը 3. Մարդկային ռեսուրսների մասնագիտական կողմնորշում և Հարմարվողականություն			
4.	Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում, ատեստացիա և գործունեության գնահատում	1. Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, 2. Մարդկային ռեսուրսների վերապատրաստում, 3. Մարդկային ռեսուրսների որակավորման բարձրացում 4. Մարդկային ռեսուրսների ատեստացիա և գործունեության գնահատում	4		Амстронг М. Стратегическое управление человеческими ресурсами. Пер. с англ. – М.:2002
5.	Կոնֆլիկտների և սթրեսի կառավարում	1. Կոնֆլիկտների կառավարում 2. Սթրեսի կառավարում	4		Յու. Սուվարյան Մենեջմենթ
6.	Մարդկային ռեսուրսների մոտիվացիա	1. Մոտիվացիայի էությունը, 2. Մոտիվացիայի	4		Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.:

		Ժամանակակից ձևերը			ЭКСМО
7.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության գնահատում	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները	4		Артемов О.Ю., Архипова Н.И., Ермакова И.Н., Овчинникова Н.В. Кадровый менеджмент: Практическое руководство для руководителей и специалистов кадровых служб. – М.: ПРИОР,
8.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արտասահմանյան փորձ	1. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ճապոնական մոդելը 2. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ամերիկյան մոդելը 3. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման եվրոպական մոդելը	2		https://studfile.net/preview/5368896/page:15/

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

¹¹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Մտուզման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Մարդկային ռեսուրսների մոտիվացիա	1. Մոտիվացիայի էությունը, 2. Մոտիվացիայի ժամանակակից ձևերը		1-ին կիսամյակ	գրավոր	Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.: Эксмо
2.	Մարդկային ռեսուրսների ատեստացիա և գործունեության գնահատում	1. Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, 2. Մարդկային ռեսուրսների վերապատրաստում, 3. Մարդկային ռեսուրսների որակավորման բարձրացում		1-ին կիսամյակ	գրավոր	Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.: Эксмо Амстронг М. Стратегическое управление человеческими ресурсами. Пер. с англ. – М. :2002

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում	<p>1. Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում,</p> <p>2. Մարդկային ռեսուրսների վերապատրաստում,</p> <p>3. Մարդկային ռեսուրսների որակավորման բարձրացում</p>		1-ին կիսամյակ	գրավոր	Амстронг М. Стратегическое управление человеческими ресурсами. Пер. с англ. – М. :2002
4.	Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արտասահմանյան փորձ	<p>1. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ճապոնական մոդելը</p> <p>2. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ամերիկյան մոդելը</p> <p>3. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման եվրոպական մոդելը</p>		1-ին կիսամյակ	գրավոր	https://studfile.net/preview/5368896/page:15/

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- Գործնական, սեմինար և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը 40 միավոր:
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (առկա ուսուցման համակարգում՝ ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ քննություն և ստուգարք՝ առավելագույնը՝ 40 միավոր):
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է բանավոր քննությամբ:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

«Մարդկային ռեսուրսների կառավարումը կրթության համակարգում» առարկայից քննության հարցաշար

1. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման էությունը

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

2. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման սկզբունքները
3. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման մեթոդները
4. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում
5. Մարդկային ռեսուրսների պլանավորում կազմակերպությունում
6. Մարդկային ռեսուրսների հավաքագրման և ընտրության գործընթացի կազմակերպումը
7. Մարդկային ռեսուրսների մասնագիտական կողմնորշում և հարմարվողականություն
8. Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում,
9. Մարդկային ռեսուրսների վերապատրաստում,
10. Մարդկային ռեսուրսների որակավորման բարձրացում
11. Մարդկային ռեսուրսների ատեստացիա և գործունեության գնահատում
12. Մոտիվացիայի էությունը,
13. Մոտիվացիայի ժամանակակից ձևերը
14. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները
15. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ճապոնական մոդելը
16. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման ամերիկյան մոդելը
17. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման եվրոպական մոդելը
18. Կոնֆլիկտների էությունը և պատճառները
19. Կոնֆլիկտների կառավարման մեթոդները
20. Սթրեսի էությունը, պատճառները
21. Սթրեսի կառավարման մոտեցումները:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները.....:
- Գործնական աշխատանքները.....:
- Ինքնուրույն աշխատանքը.....:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	011101.00.7 Կրթական գիտություններ <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր`	011102.05.7 Կրթության կառավարում <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան`	Կրթության կառավարման մագիստրոս <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/մ-015 Մարդկային ռեսուրսների կառավարումը կրթության համակարգում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	4
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	94		
	Ընդամենը	150		
Մտուցման ձևը	Քննություն բանավոր			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է</p> <p>Յուրացնելով մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները, կարողանան իրականացնել համակարգի ուսումնասիրության միջոցառումներ Մարդկային ռեսուրսների կառավարման վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կարողանան կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ, հանձնարարված գրականության հիման վրա կարողանան իրականացնել հետազոտական ինքնուրույն աշխատանքները:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>մարդկային ռեսուրսների կառավարման հայեցակարգերի, սկզբունքների, ֆունկցիաների, մեթոդների մասին</i> • <i>մարդկային ռեսուրսների կառավարման գործոնների և սուբյեկտների մասին,</i> • <i>կազմակերպության նորմատիվա-մեթոդական ապահովման,</i> • <i>անձնակազմի պահանջարկի պլանավորման,</i> 			

	<p><i>հավաքագրման, ընտրության և աշխատանքից ազատման մեթոդների, անձնակազմի ուսուցման և զարգացման ձևերի ու ուղիների վերաբերյալ,</i></p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն, հետազոտություններ կատարելու ունակություններ, սովորելու ունակություն, նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն, նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ունակություն, ինքնուրույն աշխատալու ունակություն</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>համակարգել, ընդհանրացնել, վերլուծել անձնակազմի կառավարման բնագավառում առաջացած խնդիրների հետ կապված փաստացի նյութերը: Անցկացնել կազմակերպության անձնակազմի կառավարման համակարգային վերլուծություն:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մարդկային ռեսուրսերի կառավարման էությունը, զարգացման փուլերը և տեսությունները 2. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման սկզբունքները և մեթոդները 3. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման առանձնահատկությունները կրթական համակարգում 4. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման գործառույթները 5. Մարդկային ռեսուրսների ուսուցում, վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում 6. Մարդկային ռեսուրսների ատեստացիա և գործունեության գնահատում 7. Մարդկային ռեսուրսների մոտիվացիա 8. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության գնահատում 9. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման արտասահմանյան փորձ
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք, ընթացիկ քննություն, հանրագումարային քննություն:</p> <p>Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Գործնական, սեմինար և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի

	<p>ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը 40 միավոր:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (առկա ուսուցման համակարգում՝ ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ քննություն և ստուգարք՝ առավելագույնը՝ 40 միավոր): ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր: 	
Գրականություն	<p>Артемов О.Ю., Архипова Н.И., Ермакова И.Н., Овчинникова Н.В. Кадровый менеджмент: Практическое руководство для руководителей и специалистов кадровых служб. – М.: ПРИОР,</p>	2008
	<p>Цыпкин Ю.А., Люкшинов А.Н. Управление персоналом. – М.:</p>	2004
	<p>Спивак В.А. Управление персоналом для менеджеров: учебное пособие. – М.: Эксмо,</p>	2007
	<p>Амстронг М. Стратегическое управление человеческими ресурсами. Пер. с англ. – М. :</p>	2002.